

Zagadnienia: *Płazy - zwierzęta dwóch środowisk*

Dzisiaj omawiać będziemy kolejną gromadę kręgowców – **płazy**. Str. 93 - 96

Przypomnijmy sobie cechy charakterystyczne kręgowców:

- posiadanie *szkieletu wewnętrznego*; u płazów jest to szkielet osiowy (czaszka i kręgosłup, które są tu połączone ruchomo, co umożliwia ruchy głową, ale tylko w płaszczyźnie pionowej, czyli tylko na „tak”) oraz szkielet kończyn (przednie i tylne); brak klatki piersiowej
- *obecność skóry*, która u płazów jest delikatna, cienka, silnie ukrwiona, posiada liczne pory (otwory) i jest pokryta warstwą śluzu; u niektórych płazów w skórze są obecne gruczoły jadowe wydzielające silne toksyny. Skóra u płazów spełnia bardzo ważną funkcję, poza tą oczywistą dla skóry (ochronną) – bierze udział w oddychaniu zwierzęcia

Inne cechy płazów:

- są zmiennocieplne (przypominamy pojęcie!!!!); płazy żyjące w Polsce w okresie zimowym zapadają w stan odrętwienia zimowego najczęściej na dnie zbiorników wodnych, zagrzebane w piasku czy na łądzie – w stertach liści
- dorosłe płazy są drapieżne
- **WAŻNE!!!!** płazy żyją w 2 środowiskach: w wodzie i na łądzie; wyjątkowość tych zwierząt polega na tym, że są one przystosowane do obu tych środowisk. Mogą żyć na łądzie, ale nie niezależnie się jeszcze od wody. Płazy w wodzie rozmnażają się, szukają schronienia przed suszą oraz drapieżnikami. Są najbardziej aktywne podczas deszczu, tuż po nim.

Przystosowania do życia w obu środowiskach najlepiej przedstawić w formie tabelki

PRZYSTOSOWANIA DO ŻYCIA W WODZIE	PRZYSTOSOWANIA DO ŻYCIA NA ŁĄDZIE
Skóra pokryta śluzem <u>ułatwia poruszanie się</u> w wodzie; skóra umożliwia oddychanie	Śluz pokrywający skórę <u>chroni przed wyschnięciem</u> ; skóra umożliwia oddychanie
	Oczy są chronione przez <u>powieki</u>
Pomiędzy palcami w kończynie tylnej znajduje się <u> błona pławna</u> ułatwiająca pływanie	Kończyny umożliwiają poruszanie się na łądzie
Formy larwalne żyjące w wodzie oddychają za pomocą skrzelii	<u>Workowate płuca</u> umożliwiające oddychanie tlenem atmosferycznym na łądzie

- płuca płazów mają kształt worków, których ściany są gładkie, dlatego powierzchnia wymiany gazowej jest niewielka. Stąd udział skóry w wymianie gazowej u płazów (WAŻNE!!)

Rozmnażanie i rozwój płazów (niektóre pojęcia będą się powtarzać; dlatego będę używać tylko hasel!) str. 95

- rozmnażanie odbywa się w wodzie
- zapłodnienie jest zewnętrzne !!!
- są jajorodne!!!
- samica składa do wody jaja w pakietach otoczonych galaretowatą masą – **SKRZEK!!!!**

- rozwój jest złożony!!!! Z jaj wylęgają się **larwy (kijanki)**, które są nie podobne do formy dorosłej i prowadzą inny tryb życia.

Cechy kijanki: żyje wyłącznie w wodzie, oddycha za pomocą skrzel, nie posiada kończyn, ma natomiast ogon zakończony płetwą, odżywia się pokarmem roślinnym

Jak przebiega cykl rozwojowy żaby? str. 95

skrzek (jaja) → zapłodnienie jaj → larwy (kijanki) → żaba

A jak jest z opieką nad potomstwem u płazów?

Zachęcam do skorzystania ze strony

<https://epodreczniki.pl/a/plazy---zwierzeta-wodno-ladowe/DbCyM1YnM>

szczególną uwagę zwróćcie na zdjęcia i filmiki.

Pozdrawiam